

Festival je svečano otvoren 3. srpnja 1992. koncertom Zagrebačke filharmonije kojom je ravnao i bio solist na glasoviru maestro Stephen Kovacevich s djelima Ludwiga v. Beethovena (uvertira *Coriolan*, I. koncert za glasovir i orkestar op. 15 u C-duru te III. simfonija op. 55. u Es-duru). Uz svečano otvorenje u Muzejskom prostoru na Jezuitskom trgu upriličena je atraktivna i edukativna izložba Maje Oršić pod nazivom "Hrvatska glazba od početka do sredine XX. stoljeća".

Ivan Zajc, najštovaniji kulturni djelatnik starog Agrama nedvojbeno je i utemeljitelj glazbenog profesionalizma. Njegovim marom zaživjela je raznolika glazbena djelatnost u Zagrebu.

Veselilo nas je stoga što smo uz izvedbu majstorove najpopularnije opere *Nikola Šubić Zrinjski* (u izvedbi ansambla Opere Narodnog kazališta "Ivan Zajc" iz Rijeke) na festivalskim koncertima čuli i skladbe koje do sada nisu bile prezentirane širem auditoriju. Na prvom mjestu svakako su to Zajčeva sakralna djela: *31 Davidov psalam u formi oratorija i kantata "Oče naš"* u izvedbi Zbora i Simfonijskog orkestra HRTV pod ravnanjem maestra Karla Krausa (sa vokalnim solistima Blaženkom Milić, Marijom Klasić, Cecilijom Car, Želimirom Puškarićem, Matišom Rajčićem i Antom Mijačom); briljantna *Missa Solemnis* u izvedbi Riječkog oratorijskog zbora "Ivan Matetić Ronjgov", Riječkog komornog orkestra, vokalnih solista: Olge Šober, Anđelke Rusin Tomljanović, Krunoslava Kajdi te Bojana Šobera pod ravnanjem maestra Dušana Prašelja; kao i *Requiem za Jelačića* koji je izveo muški zbor HRTV pod ravnanjem maestra Igora Kuljerića uz vokalne soliste (Želimir Puškarić i Miroslav Živković) i orgulje (Ljerka Očić-Turkuljin). Iz opusa Zajčevih svjetovnih skladbi imali smo prilike da, uz majstorove koncertne popijevke i zbornu glazbu (Madrigali), čujemo i sjajnu izvedbu pučke opere "Zlatka" (ansambl HNK iz Osijeka) na sceni zagrebačkog HNK.

Slijedom koncerata "Večeri na Griču" vrijedno je istaći glasoviti vokalni ansambl iz Engleske "Pro cantione antiqua" (G. Palestrina *Missa Aeterna Christi Munera*, W. Byrd *Missa* te skladbe T.L. da Victoria, O. di Lasso, T. Morley i dr.); Dubrovački simfonijski orkestar kojim je ravnao maestro Ivo Dražinić (L. Sorkočević: III. simfonija u D-duru, B. Papandopulo: *Koncert za ksilofon i orkestar* – solist Jan Lotko, W.A. Mozart: *Divertimento* u D-duru KV 136 i L. v. Beethoven: I. simfonija op. 21 u C-duru); recitale svjetskih pijanista Michele Campanella i Rudolfa Buchbindera, violončeliste Andreja Petrača uz glasovir Tomaža Petrača te Zagrebački komorni trio (Mira Flis-Šimatović glasovir, Zoran Despot flauta, Marijan Kobetić fagot).

Miloš LALOŠEVIĆ

22. VARAŽDINSKE BAROKNE VEČERI

Ovogodišnje 22. VARAŽDINSKE BAROKNE VEČERI (VBV) održane su pod visokim pokroviteljstvom Predsjednika Republike Hrvatske dr. Franje Tuđmana od 26. rujna do 10. listopada uz novčanu pomoć i suradnju Ministarstva kulture i prosvjete, Skupštine općine Varaždin, Izvršnog vijeća Skupštine općine Varaždin, Sekretarijata društvenih djelatnosti općine Varaždin, Fonda za kulturu, Hrvatske RTV, poduzeća varaždinske privrede, organizacija i privatnih firmi kao i sponzora i donatora, Ambasade Njemačke, Gothe Instituta i Francuskog instituta u Zagrebu.

U povodu VBV otvorene su i izložbe: u Povijesnom muzeju: "Crkvena umjetnost i baština novomaroškog kraja" a u Galeriji slika: "Kosta Angeli Radovani – medalje i skulpture" i održan Znanstveni skup: "Glazbena baština baroka". Do sada je održano 14 znanstvenih skupova na kojima je nastupilo tridesetak znanstvenika s preko 50 referata.

Svečano otvorenje VBV uz pozdravne riječi održano je u crkvi Kaptola Čazmansko–varaždinskoga Varaždinskim komornim orkestrom "MUNDUS GARESTIENSIS" (dir. S. Magdić).

U istoj crkvi održali su koncerte – Christoph Bossert (Njemačka) J.S. Bach *Orgelmesse*, Teil I. i II. Zbor i orkestar Muzičke škole Varaždin (dir. V. Ščedrov) sa solistima; Zagrebački solisti s djelima Sorkočevića, Bajamontija, Haendela i Cimarose; Solisti Nada Ruždjak, (sopran), Branko Mihanović, oboa i Hrvojka Mihanović–Salopek izveli su djela Jelića, Lukačića, Telemanna, Couperina, Haendla, Vivaldia, Buxtehudea i J.S. Bacha.

U koncertnoj dvorani HNK Višnja Mažuran, cembalo, imala je na programu djela Anonymusa, Sorkočevića, Bertonija, Galuppija, Wagenseila i Haydna. Komorni ansambl "GARESTIN" sa solistima Lidijom Horvat, sopran, Stjepanom Levanićem, flauta, Stjepanom Vitezom, oboa, Darijem Milkovićem, violoncello i Dadom Ružom izvodio je djela Bocilleta, Vivaldia, Haendela i J.S. Bacha.

U nedjelju 4. listopada je misno slavlje predvodio apostolski nuncij u Hrvatskoj msgr. Giulio Einaudi, a mješoviti pjevački zbor OUD "Vijenac" pod vodstvom Zvonimira Aračića izvodio je misu A. Caldare *Missa in G*. Pratinja na orguljama Anđelko Klobučar.

Svoj treći koncert Zagrebački solisti imali su u kaptolskoj crkvi s djelima J.S. Bacha. Solisti su bili Jože Haluza, Augustin Detić i Tonko Ninić.

Prije posljednjeg koncerta ovogodišnjih VBV dodijeljene su nagrade "Ivan Lukačić" laureatima: orguljašu Christophu Bossertu, basu Giorgiju Surjanu i ansamblu "Garestin".

Posljednji koncert održan je zaslugom Francuskog instituta u Zagrebu u izvedbi "Le parlement de musique" pod vodstvom M. Gesteria, i uz pomoć fundacije "France telecom".

Treba posebice istaći da je za vrijeme VBV održano 5 vrlo vrijednih izložbi. Dvije su prije spomenute, a zatim u Galeriji "Dora-art", hrvatski karikaturisti Reisinger, Voljevica, Bašić, Haramija, Puntarić, Puhin, Serdarević, Kovačević izložili su svoje radove. Priredena je i monografska izložba Eugena

Kokota, a u Galeriji Kovačić-Macolić priređena je izložba likovnog kritičara i teoretičara Zvonka Makovića.

Svi koncerti bili su izvanredno dobro posjećeni, posebice raduje nazočnost brojne mladeži.

Marijan ZUBER

DVIJE OBLJETNICE

Ove se godine navršilo 100 godina od rođenja **Zlatka Špoljara** (11. travnja 1892. – 29. travnja 1981). Prigodom njegove smrti *Sv. Cecilija* je donijela članak o njegovu stvaralaštvu (LI, 1981., 2, str. 47). Kako je Zlatko Špoljar mnogostrana stvaralačka osobnost, značajna za hrvatsku kulturu, valjalo je 100 obljetnicu njegova rođenja posebno obilježiti. To je i učinjeno: 11. lipnja održan je u dvorani „Školske knjige” u Zagrebu uz prigodan umjetnički program stručni skup na kojem je osvijetljeno Špoljarovo pedagoško, književno i glazbeno djelovanje. 27. rujna je u njegovu rodnom Miholjcu (kod Križevaca) ponovljen stručni skup uz drugačiji umjetnički program te je na školsku zgradu (Špoljarova rodna kuća više ne postoji!) postavljena spomenploča. Obilježavanje 100 obljetnice Špoljarova rođenja treba biti poticajem za daljnje proučavanje i vrednovanje njegova stvaralaštva.

Druga je obljetnica drugačije naravi, a na neki je način povezana s prvom: riječ je o 100 godina postojanja jedne knjige – prve hrvatske glazbene metodike. To je *Pjevačka obuka u pučkoj školi* koju je *Vjenceslav Novak* (1859.-1905.), poznati hrvatski književnik, a inače nastavnik učiteljske škole u Zagrebu, napisao iste godine (1892.) kada se rodio Zlatko Špoljar. Ima u tome neke simbolike jer je Špoljar velik dio svoga rada posvetio upravo metodici glazbene nastave u osnovnoj školi.

Vjenceslav Novak, za razliku od Franje Ksavera Kuhača, drži da već u pučkoj školi (od II. razreda) treba početi s glazbenim opismenjavanjem. U prikazu metodičkih postupaka uglavnom se oslanja na tada aktualnu njemačku literaturu. Pri izboru popjevaka za djecu najčešće se koristi Kuhačevom *Pjevankom* (1885.). Novakova metodika nije bez zamjerki: nije mu uvijek najsretnije uspjelo povezati teorijske postavke s praktičnim radom. Ali, bez obzira na to, u njoj je puno korisnih savjeta učitelju i značajan je hrvatski korak u priključivanju kulturi razvijenih europskih naroda.

Nikša NJIRIĆ

Rukopisi za br. 1/1993. primaju se u Uredništvu do 15. siječnja 1993.

UZ GLAZBENI PRILOG

U bogatoj baštini hrvatskih crkvenih nappjeva božićne su popijevke svakako najpoznatije. Svoju popularnost spomenuti napjevi duguju ne samo tisućljetnoj predaji nego blagdanu Božića, najljepšoj svetkovini suvremenoga, kulturnog svijeta. Njihova je aktualnost razmjerno kratka, pjevaju se približno dva tjedna, no intenzitet kojim čovjek današnjice prati božićne dane i događaje toliko je izniman, da se posebice pamte sve pojedinosti, pa tako i popijevke vezane uz taj blagdan.

Iako je podrijetlo naših božićnih popjevki, po izvorištu i po vremenu postanka, vrlo različito, ipak su daleko najveći broj onih koje su u svojim bližim ili daljim asocijacijama stopljene s glazbenim osobitostima našega narodnog melosa. To je naročito uočljivo u izrazito pokrajinskim napjevima, npr. međimurskim, dalmatinskim, istarskim, slavonskim, ili napjevima iz Podravine, Hrv. Zagorja, gdje se glazbena inspiracija stopljena s dijalektalnim elementom, ostvaruje u jedinstvenoj i skladnoj cjelini.

Stavljajući ovdje priložene napjeve u mješovito zbornsko višeglasje, najjednostavniju a u isti čas i najfunkcionalniju polifoniju, nastojao sam da im stilizacija bude što logičnija i tečna, kako bi onima kojima su namijenjene, a to su pjevači crkvenih zborova, pružile istinsko zadovoljstvo i lakoću prigodom izvođenja.

E. COSSETTO

Obavještavamo sve zainteresirane da je naklada Hrvatske liturgijske pjesmarice PJEVAJTE GOSPODU PJESMU NOVU (dionice) rasprodana. U zalihi ima još nešto PJEVAJTE GOSPODU PJESMU NOVU (partitura) po cijeni 5.000 HRD. Također je rasprodan priručnik CRKVENA GLAZBA.

ISPRAVCI

U „Sv. Ceciliji br. 3/1992 na str. 56, 1. stupac u 15. retku odozgo treba biti „NARODU” a ne „NARODNU”.

u recima 26, 27, 28 treba izostaviti: najdes moj ... sve do ulagaju ...

u retku 40 treba biti: Marcziu a umjesto Macziussa.

Str. 57. I. stupac, redak 25 odozgo treba biti NAUK KERSTJANSKI a zatim u novom retku: U TRI SKULE RAZDILYEN

str. 58. 1. stupac iza 14 retka treba u novi redak upisati: Jandre Jentsch, Soproni.

u retku 17. treba biti P.(ater) umjesto P.(etar)

II. stupac redak 8. odozgo treba biti kršćeniki umjesto krpćeniki.

Na str. 64. u 1. stupcu prva rečenica mora biti: Bilo bi sasvim neopravdano ... Ijepote i vedrine....